

Борисова Марина Вікторівна
Автомобільно-дорожній інститут
Державного вищого навчального закладу
«Донецький національний технічний
університет» м. Горлівка

Доступність вищої освіти для аборигенів у поліетнічному світі Канади

Постановка проблеми у загальному виді. Процеси інтеграції, глобалізації, які відбуваються у сучасному світі, приводять до зростання інтенсивності взаємодії різних точок зору, культур. Значною мірою це стосується поліетнічних регіонів, де традиційне змішане проживання багатьох етносів створили проблему, пов'язану з утворенням полікультурного середовища як фактора і феномена, що вимагає досконалого вивчення. Канада належить до таких регіонів, де протягом багатьох століть взаємодіяли та співіснували вихідці з Європи та аборигени (індіанці, метиси, інуїти), доля та економічне зростання яких цілковито залежали від намірів білого населення. Тільки на початку 80-х років ХХ століття можновладна канадська еліта усвідомила, що економічний добробут у країні неможливий без участі кваліфікованого, освіченого корінного населення, тому проблема доступності вищої освіти для аборигенів Канади є дуже актуальною і надзвичайно складною.

Формулювання цілей доповіді. Метою даної статті постає аналіз проблеми доступності вищої освіти для аборигенів Канади, окреслення перешкод, що стають на заваді отримання аборигенами вищої освіти, та розгляд пілотних проектів, спрямованих на розширення доступності вищої освіти для корінних народів Канади.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема доступності вищої освіти для корінних народів Канади знайшла широке і ґрунтовне відображення у роботах Л. Бар-Телфолда, Р. Фінні, Д. Холмса, А. Ашера, Р. Малатеста, К. Річардсона та звітах, які щорічно готуються на замовлення Відділу статистики Канади.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно з даними опитування, більшість молодих аборигенів прагне отримати освітньо-кваліфікаційний ступінь після закінчення школи, усвідомлюючи важливість університетської освіти [3, с.16], але у ВНЗ вступають тільки 20% молодих людей у віці до 24 років. Така прикра статистика – результат низки бар'єрів, що стають на заваді отримання аборигенами вищої освіти. Ці перешкоди поділяють на фінансові та соціально-освітні [2, с.5].

До фінансових відносять:

- висока вартість навчання і проживання;
- позикові зобов'язання;
- відсутність можливості отримати гранти на навчання.

Серед соціально-освітніх факторів розрізняють:

- неповна середня освіта;
- недостатній рівень базових знань;
- недовіра до освіти (значна кількість молодих індіанців вважають, що робота, яку вони виконують у резерваціях, не потребує вищої освіти);
- обов'язки перед родиною та общиною;
- дистанційованість від вищого навчального закладу;
- відсутність розуміння культури аборигенів у кампусі та прояви расизму.

Канадські дослідники виокремлюють ще один вагомий фактор: абітурієнт-абориген зовсім не схожий на типового студента університету – йому вже 22 роки або більше, він одружений і має дітей, отже він має платити не тільки за навчання, а й за догляд над дітьми та проживання у гуртожитку сімейного типу [4, с.120].

Усвідомлюючи фактори, що перешкоджають отриманню вищої освіти абітурієнтами-аборигенами, уряд Канади розробив низку пілотних проектів, які не тільки прямо допоможуть аборигенам у отриманні вищої освіти, але й допоможуть виявити ефективність цих нових стратегій (на час

закінчення таких проектів буде зрозуміло, чи досягли вони мети, чи їх необхідно продовжувати і розширяти, чи їх слід припинити і розпочати розробку нових концептів):

1) «Making Education Work» (примусити освіту працювати) – загальноосвітня програма академічної підготовки, підтримки студентів та їх сімей у Вищих школах для аборигенів у провінції Манітоба;

2) The Millennium Aboriginal Access Bursary – програма надання грантів та стипендій студентам-аборигенам, що навчаються на першому курсі у провінції Саскачеван;

3) “Le, nouet” – програма, що надає фінансову, академічну та культурну підтримку студентам-аборигенам в Університеті Вікторії у провінції Британська Колумбія.

Ці програми сфокусовані: а) на академічній підготовці, забезпечуючи студентів-аборигенів підготовчими курсами, спрямованими на покращення набутих навичок; б) на подоланні соціальних та культурних бар’єрів, надаючи студентам підтримку з боку кураторів, що опікуються ними; в) на створенні задовільних умов життя; г) на поглибленні зв’язків між студентами та їх общинами. Отже, зазначені пілотні проекти надають усебічну підтримку студентам-аборигенам, готуючи їх до вступу і успішного закінчення вищого навчального закладу.

Висновки з даного дослідження. Підводячи підсумки, необхідно підкреслити, що проблема доступності вищої освіти для корінних народів, окреслення факторів, що стоять на перешкоді її отримання, та впровадження різнобічних програм з подолання цієї проблеми є дуже важливими не тільки для дослідників у сфері вищої освіти у межах самої Канади, а й для науковців будь-якого регіону, які опікуються проблемами особистісного розвитку усіх націй, що входять до складу поліетнічного суспільства.

Список літератури

1. Barr-Telford L., Cartwright F. Access, persistence and financing: First results from the Postsecondary Education Participation Survey

- (PEPS). – Education, skills and learning research papers. – Ottawa: Minister of Industry, 2003. – 58 p.
2. Finnie, R., Lascelles E., Sweetman A. Who Goes? The Direct and Indirect Effects of Family Background on Access to Post-secondary Education. – Analytical Studies Branch Research Paper Series. – Ottawa: Statistics Canada, 2005. – 28 p.
 3. Holmes David. Embracing Differences: Post-Secondary Education among Aboriginal Students, Students with Children and Students with Disabilities. – Millennium Research Series Number 18. – Montreal: Canada Millennium Scholarship Foundation, 2005. – 158 p.
 4. Junor Sean, Usher Alex. The Price of Knowledge 2004: Access and Student Finance in Canada. – Montreal: Canada Millennium Scholarship Foundation, 2004. – 204 p.
 5. Malatest R.A. Aboriginal Peoples and Post-Secondary Education: What Educators Have Learned. – Millennium Research Series Number 8. – Montreal: Canada Millennium Scholarship Foundation, 2004. – 156 p.

У даній статті проаналізовано проблему доступності вищої освіти для аборигенів Канади. Окреслено перешкоди, що стають на заваді отримання аборигенами вищої освіти. Розглянуто пілотні проекти, спрямовані на розширення доступності вищої освіти для корінних народів Канади.

Ключові слова: доступність вищої освіти, студенти-аборигени, програма академічної підготовки, програма надання грантів, фінансові, соціальні та культурні бар'єри.

В данной статье проанализирована проблема доступности высшего образования для аборигенов Канады. Очерчены барьеры, которые препятствуют получению аборигенами высшего образования. Рассмотрены пилотные проекты, направленные на расширение доступности высшего образования для коренных народов Канады.

Ключевые слова: доступность высшего образования, студенты-аборигены, программа академической подготовки, программа предоставления грантов, финансовые, социальные и культурные барьеры.

In the given article the problem of the aboriginal access to post-secondary education is analyzed. The barriers making it more difficult for Aboriginal people to attain their educational aspirations are outlined. The pilot projects extending the aboriginal access to post-secondary education are studied.

Key words: access to post-secondary education, aboriginal students, the program of academic preparation, financial, social and cultural barriers.